

Beslutningsforslag nr. **B 59**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 16. januar 2018 af Trine Torp (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af medicinfrie behandlingstilbud i psykiatrien

Folketinget pålægger regeringen i samarbejde med regionerne at sikre, at der etableres medicinfrie behandlingstilbud

i behandlingspsykiatrien i samtlige regioner. De medicinfrie behandlingstilbud skal etableres inden den 1. januar 2019.

Bemærkninger til forslaget

Sundhedsministeren har til Folketinget redegjort for, at der i alt var 48.916 personer, der i 2016 indløste recept på psykofarmaka som led i deres behandling i det offentlige psykiatriske sundhedsvæsen. Andelen af patienter i voksenpsykiatrien, der har fået psykofarmaka som led i deres behandling, varierer mellem 0 og 42 pct., mens det for patienter i børne- og ungdomspsykiatrien varierer mellem 4 og 53 pct. (folketingsåret 2016-17, Sundheds- og Ældreudvalget, alm. del., spørgsmål 1096).

Der er således en stor andel af patienterne i psykiatrien, som har fået medicin som led i deres behandling. Det viser med al tydelighed, at psykofarmaka ofte anses som den primære metode til behandling af patienter i psykiatrien i Danmark, og at der samtidig er store forskelle på landsplan i brugen af psykofarmaka. Forslagsstillerne finder bl.a. på denne baggrund, at der er behov for en ændring af synet på psykofarmaka i behandlingen af psykiske lidelser.

Der findes flere forskningsprojekter, der har påvist, at psykofarmaka ikke nødvendigvis er den mest optimale behandlingsmetode for mentale sundhedsproblemer. En undersøgelse fra 2014, der blev publiceret i det anerkendte britiske videnskabelige tidsskrift *The Lancet*, viste eksempelvis, at kognitiv terapi signifikant reducerede psykiatriske symptomer hos patienter, der var diagnosticeret med skizofreni, og som havde valgt ikke at lade sig behandle med antipsykotiske medikamenter (»Cognitive therapy for people with schizophrenia spectrum disorders not taking antipsychotic drugs: a single-blind randomised controlled trial«, Morrison, AP et al., *The Lancet*, 2014, Vol. 383, No. 9926, side 1395–1403). Et dansk forskningsprojekt fra Aarhus Universitet i 2013 fandt en lignende sammenhæng mellem effekten af mindfulness på patienter med funktionelle lidelser (»Mindfulness therapy for bodily distress syndrome - a randomized controlled trial«, Fjorback, L. et al., *Journal of Psychosomatic Research*, 2011, Vol. 70, 6. udg., side 592-593). Og et canadisk forskningsprojekt fra 2013, der gennemgik 400 studier af musik og sundhed, har fundet, at musik har en positiv effekt på bl.a. stress og angst (»The neurochemistry of music«, Chenda, M. og Levitin, D., *Trends in Cognitive Sciences*, 2013, Vol. 17, No. 4, side 179-193). Disse undersøgelser og en række andre – både danske og internationale – forskningsprojekter viser, at der i dag eksisterer grundig, videnskabelig evidens for kognitiv terapies virkning på mentale sundhedsproblemer som et reelt alternativ til psykofarmaka, jf. f.eks. »Dødelig psykiatri og organiseret fornægtelse«, Gøtzsche, P., 2015 eller »Psychiatric Drug Withdrawal: A Guide for Prescribers, Therapists, Patients and their Families«, Breggin P., 2013.

I Norge har man i mange år været foregangsland vedrørende tilgangen til medicinfri behandling, og der har været et stort fokus på, at medicin frie behandlingstilbud skal være tilstede i hele landet. Den norske regering stillede den 26. november 2015 således krav om, at samtlige norske helseregioner (norske fylker, red.) inden den 1. juni 2016 skulle have etableret reelle tilbud til patienter, som måtte ønske et al-

ternativ til behandling med psykofarmaka. Herunder blev der også stillet krav om, at de etablerede tilbud skulle være i stand til at yde hjælp til nedtrapning og afslutning af medicinering og igangsættelse af andre terapeutiske støtte- og behandlingstiltag (»Medikamentfri behandling for psykisk syke i alle helseregioner«, den 26. november 2015, <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/medikamentfri-behandling-for-psykisk-syke-i-alle-helseregioner/id2464240/>). Forslagsstillerne finder, at den norske model bør være et forbillede for den fremtidige indretning af psykiatrien i Danmark.

Forslagsstillerne foreslår derfor, at regeringen i samarbejde med regionerne sikrer, at der etableres medicin frie behandlingstilbud i behandlingspsykiatrien i samtlige regioner. Målet er, at alle regioner skal være i stand til at tilbyde medicin frie behandlingsforløb til patienter. Forslagsstillerne ønsker med forslaget at gøre op med en kultur, hvor psykofarmaka ofte anses som den eneste og første behandlingsmulighed i forhold til psykiske og psykiatriske lidelser. Det er samtidig vigtigt for forslagsstillerne at slå fast, at forslaget ikke skal ses som en modstand mod psykofarmaka generelt. Debatten bør ikke handle om, om man er for eller imod medicin, men snarere om at sikre, at alle relevante behandlingstilbud er til stede for patienten.

Til en start foreslås, at der inden for en økonomisk ramme på 50 mio. kr. etableres en række tilbud til de patienter, for hvem det vurderes at effekten af forslaget vil være bedst – det kunne f.eks. være defineret ud fra bestemte diagnoser. Ordningen bør herefter udvides løbende. Det kan f.eks. være, at det viser sig, at ordningen samlet set – med indregning af dynamiske effekter – forbedrer de offentlige finanser, og det vil være et argument for hurtigt at udvide ordningen til flere eller alle patienter. Forslagsstillerne foreslår, at disse medicin frie behandlingstilbud består af en lang række forskellige og anerkendte behandlingsmetoder såsom f.eks. mindfulness, musikterapi og psykoterapi. Forslagsstillerne foreslår ligeledes, at der etableres tilbud om hjælp til nedtrapning og afslutning af medicinering. Det foreslås, at valget af de konkrete behandlingsmetoder i de medicin frie behandlingstilbud fastsættes og udarbejdes i et tæt samarbejde mellem regionerne og relevante brugerorganisationer på området. Ordningen bør monitoreres tæt og evalueres jævnligt af regionerne, og som minimum en gang årligt. Forslagsstillerne foreslår, at de medicin frie behandlingstilbud drøftes med regionerne i forhandlingerne om deres økonomi for 2019, og at ordningen skal være på plads senest den 1. januar 2019.

Forslaget kan finansieres ved at skærpe konkurrencen på medicinpriser på medicin, hvor patentet er udløbet, jf. forslag fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, f.eks. ved at sikre, at lægen som udgangspunkt udskriver det billigste produkt. Der henvises til »Priscykler i markedet for receptpligtig medicin efter patentudløb«, november 2017. Den offentlige udgift på dette område udgør ca. 3 mia. kr. Såfremt der kan spares 5 pct. heraf, kan det mere end dække udgiften til medicin frie tilbud.

Skriftlig fremsættelse

Trine Torp (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af medicinfrige behandlingstilbud i psykiatrien.

(Beslutningsforslag nr. B 59)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.